Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Kullan?m? Seviyeleri Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Kullan?m? Seviyeleri Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17650

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Kullan?m? Seviyeleri Belirleme Ölçe?i (B?T-KÖ), Kutluca, Arslan ve Özp?nar (2010) taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Ölçek, bireylerin Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri (B?T) kullan?m?na yönelik tutumlar?n?, kayg? düzeylerini, güvenlerini ve teknolojiye verdikleri de?eri ölçmeyi amaçlamaktad?r. Toplamda 30 maddeden olu?an bu araç, 4 alt boyuta sahiptir ve 4'lü Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir. Ölçe?in genel güvenirlik katsay?s? (Cronbach Alfa) 0.91 olarak hesaplanm??t?r, bu da yüksek düzeyde iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri (B?T), Kullan?m Seviyeleri, Tutum, Kayg?, Güven, Psikometrik Özellikler, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Kutluca, T., Arslan, S., Özp?nar, ?.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin B?T kullan?m?na ili?kin mevcut seviyelerini, e?ilimlerini ve psikolojik yakla??mlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Geli?tiriciler, özellikle e?itim ortamlar?nda teknoloji entegrasyonunun ba?ar?s?n? etkileyen temel faktörleri (güven, kayg?, tutum) ölçmek için standart bir araç sa?lamay? hedeflemi?lerdir.

Ölçek, kullan?c?lar?n sadece teknolojik araçlar? ne s?kl?kta kulland???n? de?il, ayn? zamanda bu araçlara kar?? geli?tirdikleri duygusal ve bili?sel tepkileri de inceleyerek, B?T kullan?m?n?n derinlemesine anla??lmas?na katk?da bulunmaktad?r.

Yap?

Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Kullan?m? Seviyeleri Belirleme Ölçe?i, B?T kullan?m?n?n dört temel psikolojik boyutunu ölçen çok faktörlü bir yap?y? temsil etmektedir. Bu dört alt boyut, bireyin teknolojiye kar?? geli?tirdi?i karma??k ili?kiyi kapsamaktad?r.

Ölçe?in alt boyutlar? ve madde say?lar? ?unlard?r:

?tibar/Sayg? (8 madde): Bireyin B?T'e verdi?i de?er ve geli?meleri takip etme iste?i.
Kayg? (9 madde): B?T kullan?m?n?n potansiyel olumsuz sonuçlar?na yönelik endi?e veya yarat?c? dü?ünmeyi k?s?tlama korkusu.
Güven (6 madde): B?T'in e?itimde veya günlük ya?amda etkin ve do?ru bir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?labilece?ine dair inanç.
Tutum (7 madde): B?T ile ilgili ekstra e?itim veya kurslara kat?lma iste?i gibi olumlu veya olumsuz genel e?ilimler.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ke?fedici Faktör Analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Faktör analizine ba?lanmadan önce, verilerin analize uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** katsay?s? ve Bartlett Sphericity Testi uygulanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, **KMO** de?eri 0.90 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için mükemmel düzeyde yeterli oldu?unu göstermektedir (genellikle 0.60 üzeri kabul edilir). Ayr?ca, de?i?kenler aras?ndaki ili?kinin anlaml? olup olmad???n? belirten **Bartlett Sphericity Testi** sonucu da anlaml? bulunmu?tur ($\chi^2 = 3694.756$, df = 435, p <.000). Bu sonuçlar, verilerin faktörle?tirilebilir oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekledi?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, **Cronbach Alfa** güvenirlik katsay?s? kullan?larak test edilmi?tir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan genel Cronbach Alfa katsay?s? **0.91**'dir. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Alt boyutlar baz?nda iç güvenirlik katsay?lar? da yüksek bulunmu?tur:

Kayg? alt boyutu için **0.75**
Güven alt boyutu için **0.76**
Tutum alt boyutu için **0.81**
Sayg?/?tibar alt boyutu için **0.84**

Tüm alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? kabul edilebilir düzeyin (genellikle 0.70) üzerinde olup, ölçe?in alt yap?lar?n?n da güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde uygulanan Faktör Analizi, ölçe?in teorik olarak belirlenen dört faktörlü yap?s?n? do?rulam??t?r. Analiz sonuçlar?, 30 maddenin dört ayr? faktör alt?nda topland???n? ve bu faktörlerin B?T kullan?m?na yönelik farkl? psikolojik e?ilimleri temsil etti?ini göstermi?tir.

Faktör yap?s? ve madde da??l?m? ?öyledir:

Faktör 1: ?tibar/Sayg? (8 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör 2: Kayg? (9 madde)
Faktör 3: Güven (6 madde)
Faktör 4: Tutum (7 madde)

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme. Yan?t seçenekleri 1= "kesinlikle kat?lm?yorum" ile 4="kesinlikle kat?l?yorum" aras?nda de?i?mektedir.

Maddeler ve Boyutlar: 4 alt boyut ve 30 madde.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademik Çal??ma Popülasyonu (Kaynak metinde spesifik bir grup belirtilmemi?tir, ancak akademik ba?lamda geli?tirilmi?tir).

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir.

Popülasyon Detaylar?: Belirtilmemi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

B?T Tutumu, Teknoloji Kayg?s?, Güvenirlik Katsay?s?, KMO, Cronbach Alfa, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Selahattin Arslan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

?leti?im E-posta Adresleri: selaharslan@yahoo.com.fr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek 2010 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal makalesi ProQuest üzerinden eri?ilebilir: search.proquest.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: bilgi-ve-iletisim-teknolojileri-kullanimi-seviyeleri-belirleme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kutluca, T., Arslan, S. ve Özp?nar, ?. (2010). Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Kullan?m? Seviyeleri Belirleme Ölçe?i geli?tirilmesi. *Journal of Turkish Science Education*, *7*(4), 37-45.

Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Kullan?m? Seviyeleri Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

4 alt boyut ve 30 madde

?tibar (8 m): B.?.T. hakk?nda geli?meleri takip ederim
Kayg? (9 m): B.?.T. ö?rencilerin yarat?c? dü?ünmeyi k?s?tlad???n? dü?ünüyorum.
Güven (6 m): B.?.T. e?itimde kullanabilir
Tutum (7 m): Ekstra B.?.T. kurslar? istiyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM